

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLONYA.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hóra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főútr 1895. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felgőti K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főútr 1895. sz.)

Hirdetési díj:
 Négy hónapig heti sorát 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű és hosszabb időtartamú alk-
 szerinti jelölésű hirdetéseknek fel. Hely-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság sora 30 kr.

Szülési közlemények minden példát 500
 50 krajczár.

Hirdetéseket felfüggesztik a szerkesztő-
 ben és kiadóhivatalban. Főútr 1895. sz.
 alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza!

3023—3033/1894. sz.
 telente meg a
részvény-társ.
 c-mintákat vegyek.
 a melyek berendezése a
 18 és tisztasága minta-
 gogna volt elküldésre ké-
 tem egy-egy palackot ma-

er cognac
 Műt n azt a felvilágosítást
 ől személyesen vettem min-
 hogy az Esterházy-Cog-
 jobb fajta cognacokkal

torium
sigmond
 egyész Budapest.

solók
 és szelelő nélkül.
rök);
ajtók
 ve.

kormány stb

ttel készülnek.
TÁRSA
 an
 se 76. sz.
 letnek.

Az új miniszterelnök.

A kormányválság meg van oldva.
 A király 5 felsége tegnap délelőtt tizenegy órakor külön kihallgatáson fogadta a képviselőház elnökét, báró Bánffy Dezsőt s megbizta a kabinetalakítással.

Báró Bánffy, aki a kihallgatást megelőzőleg Pápai osztlályfőnökkel hosszabb ideig tanácskozott, a megbízást elfogadta s kilatásba helyezte 5 felségének, hogy ma estig be fogja terjeszteni az új kormány tagjainak névsorát.

A királyi palotából az új miniszterelnök átment a miniszterelnöki palotába, a hol Wekerle Sándor a milleni-umi bizottság szobrászati albizottságának ülésén elnökölt. Wekerle az ülést felfüggesztve, Bánffy Dezsővel visszavonult; a lelépő miniszter s utóda tíz percig értekeztek egymással.

Báró Bánffy Dezső ezután a szabadelpárt kör-helyiségébe ment, ahol több politikai egyéniséggel tanácskozott. A december huszonharmadikán kitört válság ezzel a megoldás stádiumába jutott.

Az új kormány valószínűleg már hétfőn vagy kedden fog az országgyűlés két házában bemutatkozni.

A Bánffy-miniszterium csupán egy átmeneti kormány igényeivel lép a közélet színterére. Hivatása arra szorítkozik, hogy megszavaztassa a budgetet, előkészítse az egyházpolitikai törvények végrehajtását, s betöltse azt az időhézagot, amely a jelent attól a közél jövőtől választja el, amelyről azt remélik, hogy megérlelője lesz a fuzió gondolatának.

Bánffy Dezső báró életrajzi adatait a következőkben ismertetjük:
 Losonczy báró Bánffy Dezső, báró Bánffy Dániel volt főispán, valóságos

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Színművészet.

— Levél egy leendő művésznőhöz. —

II.

Kedves (Beátám!)

Rendkívül örvendtem kedves levele tartalmának, nem önzésből, mintha abban bizonyítékát látnam emberismeretnek, hanem azon okból, mivel levele tükrö fogékony jelkének, tolmácsa azon jó tulajdonságának, mely kegyedet — ha azt továbbra is birni fogja — czélja eléréséhez könnyedén segíteni fogja.

Kegyed, kis hugom, szívesen tanul tőlem és ebből kifolyólag kér, hogy magyarázzam meg, mit nevezek én tökéletes és tiszta kiejtésnek; sőt biztosít, hogy szívesen aláveti működését bírálatomnak.

Mindenekelőtt nagyon szépen köszönöm kegyednek bizalmát és hogy némiképen is megháláljam azt, szívesen magyarázom meg, hogy milyennek nevezem én a tökéletes és tiszta kiejtést a szavazásnál.

Nem akarva száraz theoriát felállítani, mivel ugy is csak véleményről van és lehet szó: könnyebben megérthető bizonyítékkal akarom kegyeddél kérdésére adott feleletemet megérteni.

Mikor én ezelőtt évekkal kegyednél hosszabb időre tiszteletemet tettem, egy zongora-tanár azon fardozott, hogy a zene titkaiból megismertesse. Kevés idő múltán már annyira haladt, hogy a zongora-tanár először tett kottatartójára valami zeneművet és azt hogy a meg kegyednek, hogy azt többször egymás után jássa el. Emlékszik? Bizonyára. A tekintet, melyet a zongora-tanárra vetett, azt látszólag kérdezni, hogy minek többször? A zongoratanár megértte a kérdő tekintetet és azt felelte kegyednek: »Mert csak akkor fogja tökéletesen és tisztán játszani, ha pontosan megüti azt a billentyűt, a melyet meg-

belső titkos tanácsos és csikfalvi Gyár-fás Anna fia, 1843. október 28-án született Kolozsvárt s az ottani reformált főtanodában kezdte tanulmányait is. Már mint ifju tanuló is organizátornak bizonyult s megkezdte akkori szűkebb körében szervező tevékenységét; alakított ugyanis iskolai zenekart, néhány iskola-társával lapot szerkesztett, melybe maga is irt (igen gyöngé) szépirodalmi dolgozatokat s általában vezérszerepet vitt az akkori ifjúság mozgalmában.

Tanulmányait külföldi egyetemeken öregbité és fejezte be, honnan hazatérve megnősült. Nejét, báró Kemény Máriaát, korán elragadta oldala mellől a halál. Bánffy csakhamar a közpályára lépett, tevékenységi ösztöne nem találván elég tért birtokai vezetésében.

Mint az akkori balközép egyik vezérlő embere tűnik föl Felső-Szolnok vármegyében; a hetvenes évek elején képviselővé is jelölik, de a hatalmas kormánypárti jelölttel szemben (Torma főispánnal szemben) kisebbségben marad.

A fuzió azonban tért nyit az ő tett-vágyának is. Tisza Kálmán ráruházta az akkori Kővárvidék főispánságát, hol adminisztrációs képességeit s erélyét annyira érvényesíti, hogy a megyék kikerekítése alkalmából Szolnok-Doboka s később egyuttal Besztercze-Naszód vármegye főispánjává nevezetik ki. Erős kézzel vezette az 1891. év elejéig e két vármegyét.

A gazdasági egyesület megteremtése, az 1879-iki deési kiállítás nagy sikere, az általa alapított nyomdai részvénytársaság, szövőgyár, a deési nemzeti színház tanuskodnak a mellett, hogy az összes társadalmi egyesületek vezetésének egész terhét hordozza, még koránt sem merítette ki erejét. Marad belőle más alkotásra is. Így például első sorban neki köszönhető a kolozsvár-deés-besztercei vasút, mely azóta a deés-zilahai

útjáné kell. Mert csak a tiszta hang fogása teheti a játékot élvezhetővé, művészivé. Ez a zenés alapja.

Nos, kis hugom! A színművészetben is az alapja minden magasabb recitációnak és declamációnak, a tiszta, tökéletes kiejtése minden szónak. Tökéletes pedig akkor a kiejtésünk, ha szavalatunkban minden betűt a maga teljes értékében ismerünk el. Tiszta pedig akkor, ha a szavak olyképpen ejtetnek ki, hogy azok értelme a hallgatót könnyen és biztosan megragadják.

E kettő egyesülése, kedves hugom, teszi a kiejtést olyanná, a milyennel egy színésznőnek, vagy egy színésznek, ki a hallgató közönség tetszésére és a művész jelzőre pályázik, birnia kell.

Erre kegyednek minden áron szoknia kell, hogy a szavazalend szóból egyetlen betűt se harapjon el; minden betűt tisztán mondjon ki; különösen a szó végső betűjét, nehogy azt az utána következő szó előbetűjével össze olvassa, mi aztán a mondat értelmét néha nevetetővé változtatja és a legkomolyabb jelenetnek is kacagásra ingerli a publikumot.

E napokban fellépésének is volt nagy fogyatkozása. Szerepében előforduló tulajdonneveknek nagyon gyenge hangjelést kölcsönzött azok kiejtésénél az első felvonásban, úgy annyira, hogy midőn a harmadik felvonásban azoknak erősebb hangjelést kölcsönzött, a hallgató közönség előtt a kiejtett név ugyan, e darabban meg nem hallottak látszott. Ez is oly megbocsájthatlan hiba egy színésznőnél vagy színésznel, mely okvetlenül szokása tárából kiküszöbölendő. A tulajdonnevek minden körülmények között erősebb hangjeléssel ejtendő ki a szinpadon, mint más alkalomnál; mert annak nem szabad előfordulni, hogy a hallgató közönség csak a darab, illetve a történet plasztikus pontjánál, vagy annak lebolonyításánál találkozzék egy névvel, melynek esetleg a kezdetnél kellett volna tudomására hozva lenni.

Figyelmemet még egyidejűleg, sőt ta-

szárnyvonallal bővülven, három vármegye vitális érdekeit szolgálja, a mellett, hogy igen jól jövedelmező vállalatá fejlődik nemsokára. Erősen kifejtett nemzeti érzéke, mely tetteit vezeti, kidomborult alkotásain, s ezek között a legutolsón is, mely főispánsága idejéből való: az oly sokat emlegetett naszódi erdősegek ügyének rendezésén, melynek évtizedek óta vajdó nehézségeit, káros kihatásokkal egyetemben, csak az ő erős kezének sikerült legyőzni.

Az ev. ref. egyház erdélyrészi kerületének valóságos főgondnoka. Ez állásával összekötött kötelességeit oly nagy pontossággal teljesíti, hogy jónak látta többek közt ezek miatt Kossuth Lajos temetéséről is elmaradni.

Mikor mint főispán 10 éves jubileumát ünnepelte, a király a Lipót-rend lovagkeresztjével diszította fel. A főispánságról lemondva, a szilágyosmlyói kerületben választatott meg és a képviselőház többsége őt ültette az elnöki székbe. Elnöki működése alatt nem igen sikerült neki a Ház összes pártjainak rokonszenvét kivívni. Különösen eleinte igen sok alkalmat szolgáltatott arra, hogy elnöki szereplésével megelégedve ne legyen senki. Egyes incidensek, melyeket ő okozott, igen élénk emlékezetben vannak még. Az újságírókkal való konfliktusa sem igen emelte presztigét, a legtöbbet vétett azonban a Ház méltósága ellen, midőn Kossuth Lajos temetéséről elmaradt. Ez a ténykedése szerezte azonban meg neki az udvar kegyét és ez készítette neki elő az utat a miniszterelnöki székig.

Tavaly újra nősült. Első házasságából három gyermeke van, kik közül az egyik leánya báró Feilitzsch torontálmegyei algyező felesége.

Az új kabinet. Az új kabinet tagjaira vonatkozólag, kik fölött biztos tudomása még seukinek sincs, a bécsi lapok a következőket jelentik: A Neue Fr. Presse jelenti: Vajjon a

nácsolem is, hogy kezdetben oly mély hangon igyekeztek szavalni, a mily mélyen csak képes és csak successue emelje a hangot; mert azáltal nyer majdan a hangja nagyobb terjedelmet, mely a különböző modulációkban aztán jobban hajlik, mi a declamációnál elmaradhatatlan kellék.

Nagyon tanácsos továbbá, ha minden szóttagot, legyen az hosszú, vagy rövid, eleinte hosszan és oly mély hangon ejti ki, a milyen mélyen egyáltalán természetes hangja enged, mert rendszeren az ember közönséges beszédjében, t i a gyors szólásban a hangsúlyt következetesen az igékre fekteti.

Ez, kis hugom, ha mindazt mellőzzük, még nem az egyedüli, mi megakadályozza a tökéletes, tiszta kiejtést, hanem azon elítélendő szokása némely színészeknek, vagy színésznőnek, hogy szerepét magolja; és az aztán a hamis és helytelen kiejtésnek az okozója. Azért is tehat, mielőtt memorijájára akarja bizoni szerepét, először is csendesen, nyugodtan, tanulmányozva olvassa át a betanulandó tekstszt. Minden declamációt, minden szenvedélyt szigorúan mellozzon; ellenben igyekezze szerepét helyesen átolvasni, ezt megérteni, a szerző intencióját magáévá tenni és akkor sok, más-különböző előforduló hibája a dialektusnak, valamint a kiejtésnek elmarad és előadása helyes lesz és az alakítandó alakot híven fogja vissza adhatni.

Jó éjt!

Barátja:

Olive V. József.

Csak az övé lett az utolsó szó.

—Humoreszk.—

Ira: Komjáthy Sándor.

(Folytatás.)

Konfidensül viaszolt rá:

— Hogy tudjam én azt a sok közül!
 — Például: cigarettá papirt, vásárolt-e?
 Óh, én számár! Illett álltam az asszony-

Bánffy miniszterium csak átmeneti kabinet lesz-e, vagy pedig állandó jellegű bir-e, azt csak a jövő fogja eldönteni. Val mi nagy bizalommal a most alakítandó kabinet tartóssága elé éppen nem nézünk. Fejérvary benmaradását a kabinetben biztosra veszik; az sem lehetetlen, hogy Eötvös, Featetich és Josipovich is benmaradnak. A N. W. Tagblatt-nak jelentik Budapestról: Bánffy a miniszterelnökséggel átveszi a belügyminiszteri tisztságot is; Lukács államtitkár lesz a pénzügyminiszter; a honvédelmi és kultuszminiszterek megtartják tisztságaikat. Igazságügyminiszter Teleszky István lesz. A földmívelési és kereskedelmi tisztságot betöltése iránt most folynak a tárgyalások.

Legyen bizalmunk — keltsünk bizalmat!

(S. A.) Kezünkbe véve a történelem lapjait, melyen az emberiséget érdeklő események megírva vannak, olvassuk az események sorozatát, azonnal fogunk ezek között olyanokat találni, melyek különösen felhívják figyelmünket. A szemünk előtt folyó eseményekben látunk hatalmas országokat elbukni, másokat felemelkedni, látjuk a nagyot, erőset lealacsonyulni, elgyengülni, a gyengét, a kicsinyt megizmosodva, felemelkedve nagygyá lenni.

Foglalkozunk alaposabban, hatoljunk mélyebben egyes események belsejébe, lényegébe, keressük a végső okokat, melyek ezeknek rugói voltak, azt találjuk, hogy az egyenetlenség, kölcsönös bizalmatlanság, szétvonás, viszálykodás az, mely a nagyot is elgyengíti, tehetetlenné teszi s bukását előidézi; míg az egyetértés, összetartás, bizalom az erőt növeli, a bátorságot élészti, a lelkesedés tüzeit szítja, a kitűzött czél elérésének reményét erősítve hitte növeli s a kitartó munka után valósággyá érleli. — Így van ez az államok életében. — De így van a családi életben is — az államok alapjában. Ha a család tagjai között nincs meg a kölcsönös bizalom, az egyetértés, nem lehet ott szeretet, nem jólét, nem boldogság.

Oly igazság ez, melyet az ókorban harmadfel ezerévvél ezelőtt ismertek s eként fejeztek ki: concordia discors parvae crescut, discordia maurime dilabuntia.

Az egyetértés, összetartás, egymásba vetett bizalom, az mint a polgárok testvéri szeretete, az államok jóléte, boldogsága, ereje

nak. Pedig jól kivehettem a leány szemeiből, hogy össze intettek egymással. Persze, így az lett a felelete:

— Azt is.

No, de megfoglak én, mert az árát nem ismered.

— Hogy adtak?

— Tartom is én azt az eszembe, mikor százfélet is tolnak a nyakamba. Egy öt forintból semmit se hoztam haza.

Hazudnak ezek, mintha csak nyomtatásból olvasnák! Csak elrontottam a faggatózással a kutatás sikerét.

No, no, különben! Majd elvállik, hány zsákkal telik. Egészen jó nyomom vagyok már. Ma ugy is a kaszinóba készültem. A Vojnic vagy lesz odáig értesítve, vagy se. — Estig örztem is az asszonyt: nehegy megizzenhesse neki, mihez tartsa magát.

Még hozzá meg este olyan szerencsés voltam: a kaszinó előtt szembe kaptam a Vojnicot.

Nagyon is ki volt csipve. Tíz lépésről megéreztem rajta a parfümöt.

Ez most vizitbe készült el! Megéreztelek róka, a szagodról!

Bizalmaskodva fogtam karom.

— Szervus Lenczi! Téged sohse, lehet befogni egy kis négyesbe. Most az egyszer nem szabadulsz.

Szörnyen szabadkozott.

Nem engedtem a gyengennyolcából, — egy fikaroznyi nem sok, annyit se.

— Jössz — s punktum!

Nagy kénytelve feljött. Kártyát azonban világrt se vett a kezébe.

No, ezt épen én se kívántam. Csak hadd legyen ő kelme szabad.

Magam mellé ültem.

Hej, be feszkelődött! De én folyton lekötni iparkodtam a gusztaimmal.

— Nézd, csak, milyen két csacsi! Erre kóstoltatok.

S mutattam aztán a mi jött.

Hol egy varva-várt harmadik disznó! Hol

hatalma alapul. E nélkül egy állam sem lehet nagygya, gazdaga, — boldogulhatnak egyesek, boldogulhat egy osztály is, de az általános jólétnek nyoma sem mutatkozik.

Ha széttekintünk politikai, állami életünk terén, azt tapasztaljuk, hogy a kölesönös bizalom az, mi nálunk mindenütt hiányzik, s nem fedezhetjük fel sehol, bármennyire keressük, kutassuk is. Ne csodálkozzunk tehát, ha sok akadály előtt hátrálnunk kell, ha az üdvösnek ígérkező reformok alig keresztül vihetők, ha óriási léptekkel megtettnek mondott bűnös haladásunk sok tekintetben nem kielégítő.

Bizalmatlanság uralkodik az állam feje és a kormány között, a különböző pártok tagjai között, a nép egyes osztályai, a nemzet és a nemzetiségek között.

Türelmetlenség, szeretetlenség, féltékenykedés minden napos a vallás felekezetei között, irigylili egyik a másiknak erősödését, életképességét. Nem gondolnak arra, hogy a részek hatalma segíti, növeli az egésznek hatalmi állását, nem ösztönözi őket, ha az egyik zászolt bontva előrehalad arra, hogy a másik is hasonló legyen s a munkálkodásban eként egymásnak segélyre siessen, hanem ő is ellene fordul, hogy a nehézségeket növelje.

Századokkal kell visszamennünk a történelemben, ha ezen bizalmatlanság fellépését keressük.

A sötét lapok, melyek hazai történelmünkben jó számmal vannak, mind az egyenlenség, szeretetlenség, bizalmatlanság szüleit, ha ezek között olykor egy-egy fenyesőbb, ragyogóbb betűkkel beirt lapra akadunk, ott találjuk az őszintét, összefoglaló jeleit, melyekkel a nemzet negyresze egymás iránt és egy, a sors által rendelt, vezér iránt viseltetett.

Arra kell tehát törekednünk, hogy állami életünk minden helyzetében meg legyen a bizalom fenn épűgy, mint lent. Erre, ha hatalmunkat növelni, ha előre haladni, — ha élni akarunk, elengedhetlen szükségünk van. De hogyan teremthetjük az őszintét? Ugy, ha mi az egyedek, egyesek önmagunkban és másokban is bizók és bizalomkeltők leszünk. Nem bízhatik az igazán masban, ki önmagában nem bíz; ki magában nem bíz, nem kélhet az másoknál bizalmat.

Legyen tehát erős a karatunk, hogy önmagunkban bizhassunk s bennünk bizhassanak. Ha mindnyájan erre fogunk törekedni, lassan elterjed közöttünk a jótékony bizalom. Igaz, hogy nemzetünkkel, mely sokszor sokaktól annyiszor csalatva csalódott, eleinte nehezen fog menni, de a kitartás sikerhez vezet.

Lassankint felfelé is fog terjedni a bizalom s eljön az idő, midőn e szép mondást: »Bizalmam az ősi erényben«, fel lehet cserélni egy jelentősebbel, egy többet mondóval. Ebben a kimondott bizalom népünknek csak ősi erényébe, a hűségbe van helyezve, nem pedig a nemzetbe. Legyünk közös akarral azon, hogy rövid idő múlva így lehessen mondani: »Bizalmam a szabadság-szerető magyar nemzetben.«

egy banda! Hol egy sánta! Garmadába gyűltek már a bankóim.

Makaót hoztam — s elkezdtem feketézni. A kávézás annyit jelentett nálam, hogy véglegytig józan akarok maradni: rekgel tartom a bankot. Tudta ezt jól mindenki.

Az én Lenczim el is párolgott mindjárt. Jól kifigyeltem utána: a fiaker a fészög felé görgött.

Siet az én gavallérom. Behozni az eldevernyázott perczeket. Azért ült a fiakerre.

Alig figyeltem a játékra. Ha a partnereim kozákok, nem pedig tisztességes emberek, kifizetem sarkányszor a kis sláger: pedig nekem nagy slágerem jött.

Fél óra múlva visszafelé koczogott a fiaker. Halommal állt a bankó a tálcán. — Megreteráltam s felálltam.

Sohse törődtem én most vele: megétöndök-e felette, vagy se?! Rohantam le a földszintre.

Öt forintot nyomtam a fiakkeres markába.

— Hajts!

Mint a szélvész, úgy rohantunk.

— Hol szállt le Vojnicz?

Nem a mi utcánkat mondta a fiakkeres.

Mindegy! Csak nem ment el a haja, hogy a fiakkeres is beavassa a titkába! Én tehát egyenest haza tartottam.

De hogyan csapjem meg őket? Ha az ajtón zörgetek, megint megugrik hául az ablakon.

Haza érve, egyenesen a kertészhez siettem. Gyerekkori játszó társam volt. Tudtam, hogy előtte én vagyok a legelső személy a haznal.

— Ferenc! Tolvaj lopdóztott be hozzám. Állja el a kertfelőli ablakokat. Majd én az ajtó felől kerülök.

Kopogtattam a feleségem ajtaján. Ismét hallani véltem azt a megrebbedő suspanást, a mit a multkor. Most azonban nem hagytam sokat okoskodni a madámat. Hatalmasan megvertem a kitalációt.

BELFÖLD.

Baross szobra. A Baross Gábor szobralap 1895. január elsején, mint a szobor végrehajtó bizottsága jelenti, 94,278 forintra szaporodott. — A szobralap kamata 1894. december 31-éig 1847 forint 70 krajczárra növekedett.

Hentaller kilépése. Az országgyűlési függelenségi párt csütörtöki értekezletén jelentette be az elnök Madarász József Hentaller Lajosnak a párt kötelekeiből történt kilépését, felolvassa Hentallernek hozzá intézett levelet. Az értekezlet sajnálattal vette tudomásul a kilépést és egyúttal jegyzőkönyvbe iktatta Hentallernek a párt ügyei körül szerzett érdemeit.

KÜLFÖLD.

A japán-kínai háború. Yokohama, január 10. A japán lapok azt a hírt közlik, hogy a koreai király meggyilkolták. Más hírek szerint a király epileptikus roham következtében beteg fekszik. Korea fáradozásai, hogy belföldi kölesont vegyen föl, meghiúsultak. Japáni jelentések szerint az utolsó japán hadtest néhány ezer embere rendkívül szenved a fagytól.

Új kabinetválság Szerbiában. Belgrád, jan. 11. Jól értesült körökben hirtér, hogy Krisztics miniszter-renök a királynak felajánlotta lemondását. Ugy lehet, hogy a király Garasint bizza meg az új kabinet megalakításával.

Irodalom és művészet.

A polgári törvényes ési rendtartás mai érvényében. Egybeállította s felvilágosító jegyzetekkel előtta dr. Frank Sala, ügyvéd. A kik a perrendtartási törvényeket alkalmazni hivatva vannak, sok esetben kétségben vannak az iránt, hogy mi és mikép érvényes a rendes és sommás eljárás. E nehézségen óhajt segíteni a jelen munka, mely az összes perrendtartási törvényeket (1868. XIV., 1881. LIX., 1893. XVIII. és 1893. XIX. t.-cz.) tehat egy a rendes, mint a sommás eljárás, valamint a fizetési meghagyások iránti eljárást egy szerves egészbe összeilleszti. A munka besztása igen elmes és a czélnak nagyon megfelelő. Alapul ugyanis az 1868. LIV. törvény-czikket vezzi s ebbe illeszti a többi perrendtartási törvényeket. Ezen egybeolvasztás daczára azonban a rendes és sommás eljárás közt az elválasztó vonalat élesen fentartja, a mennyiben minden egyes lap felső részének jobb oldalán »rendes« és bal oldalán »sommás« jelző áll, a kétféle eljárás megjelölésére. A mi már most mind a két eljárásban közös, az a lap egész szélességében van nyomtatva, a mi pedig csak az egyik eljárásban érvényes, az a megfelelő »rendes« vagy »sommás« rovataban foglalatik. Ily módon semmi kétség sem marad fenn az iránt, hogy mi érvényes a kétféle eljárásban. A könyv ára, mely csinosan diszittat vászonkötésben a Franklin-Társulat kiadásában zsebalakban jelent meg, 1 forint 50 krajczár, s minden könyvkereskedésben kapható.

— Azonnal nyisd ki, vagy betöröm.

— Jézus! Mi lehet? Tán részeg vagy?

Csak nagykedőt kapok magamra, no!

Tisztán halottam erre, hogy az ablak üveg megzendült. Ezt követte egy ijedt sziszzenés; azt egy ugrás, szaladás — és aztán a dulakodás.

Magam is oda rohantam és egy hatalmas bokszot kaptam a mellemre. Mentem rám jött a köhögés.

Ferenc legalább a kapott ütlegekért kárpótolta magát egy használhatatlanná tört kálappal.

No, legalább, ha a sötétség miatt nem ismerhettük fel a deliquentet, majd elárulja ez a kalap.

Az én párom ez alatt ott bent a szobában hatalmas jayveszékéletet csapott. Rablókát, tolvajokat kiabált és torkaszakadtából sivalkodott segítségért.

Szerencsére mi hozzánk messzire esik a városháza, mert különben mind ide futnak a közégi rendőrök s újra kompromittálva leszek.

A szomszédság privát rendőrei azonban mind a kerítéshez rohantak s sikeltő ugatást vittek véghez.

Dühötől tajtékozva rohantam hát az asszony szobájába. Eppen nem gyöngéden rivaltam rá:

— Be fogd a szád, mert...

Éreztem, ha még egyet szól, most megfojtom.

Részketve borult a vállamra:

— Pistám! Be jökor érkeztél. Rablók törtek rám.

Csak térvá maradt szemem, szám. Elhült bennem a ver ekorra vakmerőség hallatára.

— Te Fáni! talán még most is elmeréd tagadni, a mi történt? Meg azt a világos rajta kapatást is el akarod tani valami hazugsággal?

Zokogva szorított magához. Olvadékony, czukor-édeshangon rebegte:

— Hát én mindég csak hazudni akarok neked! És épen felőlem tehetisz te fel ilyet?

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy gyermelet Otthonában.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Farsang tart január 7-iktől, azaz vízkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdáiig.

Január 12. Vöfelyek bálja a Margit fürdőben.

Január 13. A gazdasz bál a »Bika« szálloda disztermében.

Jan. 16. Csizmadia ifjak táncvígvalma a Koronában.

Jan. 19. A függetlenségi kör táncvígvalma a Koronában.

Január 19. Szabó munkások táncvígvalma a Margit fürdőben.

Január 20. A polgári kör bálja a Bikában.

Jan. 20. Ács ifjuság bálja a »Margit« fürdőben.

Január 30. A csizmadia ipartársulat táncvígvalma a Koronában.

Február 1. Jogász-estély a Margit fürdőben.

Február 2. A kömüves-egylet táncvígvalma a Margit fürdőben.

Február 3. Fodrász segédek bálja a Margit fürdőben.

Ujdonságok.

* A miniszter és a hírlapok. A hírlapok kiadóhivatalaiba sűrűn érkeznek panaszos levelek, melyek az elveszett lappeldányokat reklamálják. Ezek a reklamációk különösen akkor szaporodnak fel erősen, mikor a lapok valami szépirodalmi, vagy más jutalmi mellékletet csatolnak az újsághoz. Minthogy a kiadóhivatalok rendszeren küldik az újságot, csak az a feltéves maradt fenn, hogy a lapok a postán vesznek el. A kereskedelmi miniszter ennek a visszaásguak rendezésére most rendeletet bocsátott ki az összes postahivatalokhoz, hogy a hírlapokat nagyobb figyelemmel kezeljék. A rendeletben kimondja továbbá a miniszter, hogy ha megállapították az, hogy ha valaki felültesen kezeli a hírlapokat, vagy olvasás czéljából felbontja, azt pénzbírággal sújtja. Ha pedig azt állapítanak meg, hogy a lapokat valaki visszatartja, vagy épen megtartja s a postások közül, fegyelmi eljárás alá vonják s a körülményekhez képest az illetőt még a szolgálatból is elbocsátják.

* Kik vessnek részt a milleniumi kiállításán? A debreczeni kerületi kiállítási bizottsághoz, melynek hatasköre a szomszédos hét vármegye területére terjed ki, a kiállításra vonatkozó bejelentések mar eddig is szép számmal érkeztek be, noha bejelentéseket a kereskedelmi és iparkamara helyiségében lévő kiállítási iroda kivételképn még e hó végéig, mint legvégső határidőig elfogad. Az eddig beérkezett kiállítók névjegyzékét s az általuk bejelentett tárgyak leírását az alábbiakban adjuk: Nagy-bányai növény-kiállításra hazi ipari készítmények gyékényfóással, Morandini Béla timár M.-Szigetről kiadogzott bőrök, Szabó Lajos csizmadia Debreczen két pár magyar csizma, Lövy Miksa könyvkereskedő Szatmar saját kiadású művek, Bauer és társa Debreczen 11 drb saját készítesű gép és gazdasági eszköz, Seres György Nagy-Bánya 1 drb mellvédő, Első-Magyar-Vegyipar-Részv.-társaság N.-Bocskó gyári üze-

Hát mikor hazudtam én még neked az életben, mondjad?

— Először csak akkor, amikor esküdtél.

Azóta meg folyvást.

Zokogva karolt át újra. Még közelebb simult hozzám.

— Oh te, te hiéna szívű ember te! Hát még ily válságos pillanatban is így tudsz beszélni? Mikor minden fogam reszket a kiállott lélelem miatt!

Egy pillanatra megtántorodtam. Keztem kételkedni e szívől zokogó nő bűnösségén.

De hirtelen eszembe jutott a kalap. Mindjárt rájövök én erről a valora!

Pedig hát biz az felismerhetelenné lett lapitva. De czilinder volt. Czilinderbe pedig urak járnak, nem rablók. Gunyosan feltartám hát az orra elé a főveget.

— Látod ezt?

Lelkendezve kapott utána.

— Elvetted a kalapját a nyomorultnak?

Hála Isten! Legalább ez a bűnjei rávezet bennünket a zsványra.

Micsoda vakmerő egy asszony!

— Ugy beszél, miatha bizony ártatlan lennél az egész dologban.

— De csak nem gondolod tan édesem, hogy én magam vezettem ide valami rabló bandát? Abban az esetben én csak tudtam volna, hogy nem ebben a szobában áll a Wertheim szekrény!

— Te asszony! Hát a rabló betyárok czilinderbe járnak?

Impertinens vakmerőséggel tromfolt vissza: — Te ember! Hát az urak ilyen fertelmesen összegyűrt kalppal mernének beállni hozzám kurizálni? Hisz kilökném innen az olyan gavallért! Hisz épen ez a gyűrődött kalap bizonyíthatan legjobban, ha tovább látnál az orrodnál, hogy itt valami éhen kórász csúsvargó, egy Armer Reizender akart jó fogást csinálni.

— De hát hogy jöhetett be s ki az ablakon?

— Furcsa! Hát beförté!

mében előállított nyers anyagok, melléktermények és föttermények, Piros József timár Debreczen különféle bőrök, Tivadar-testvérek Nagy-Károly egy öltözet ruha, Kepes Sándor bányatulajdonos Szinyérváralja különféle gujak, Leidenföld Ármén Debreczen kávépörkölő-gép, Kupás Mihály czipész Nagy-Bánya különböző labbeli készítmények, Petriczy József takács Szatmar különböző szövött munkák, Mihályi Peter orsz. képviselő Szarvasz, hazi ipari készítmények, Dadai Pál szűcsmester Debreczen 1 férfi bunda, Blaskovics Mihály Debreczen, lakatos mester két darab asztaltácarek tüzhely, Takács Károly kirab Nagy-Bánya 1 drb 5000 literes hordó, Dán Anna a Rozá vja (Máramaros) gyapju szőnyegek, Fischer Rudolf lakatos mester Nagy Károly, vert vasból készült függő lámpa, Cziczó Lajos czipész Debreczen különféle labbeli készítmények, Ujváry György kovács Debreczen, különféle gazdasági eszközök, Berger, Rösler és Horváth elsö debreczeni téglagyár társaság, téglá és cserépgyártmányok, Szóler István szalmakalap gyáros H.-Nánás, gyáriagy, valamint hazi ipari előállított női, férfi és gyermek szalma kalapok, Stern József és testvére kefe gyárosok, Debreczen, kefe, mesző és ecset gyártmányok, kefefák, nyersanyagok, Jancsovics József szabó Nagy-Bánya két öltöny, Stal Mór, M.-Sziget különféle nemes érczkövek továbbá kaulin, mangán, máramarosi gyémánt stb. Schnebli Károly asztalos Nagy-Károly 1 drb. könyv-szekrény, Piradai Ödön vasgyáros Dolha kereskedelmi vas öntvények, vaskályhák, konyhák, kapa, ásó és lapát nemek, Neubauer János sodronygyáros Debreczen, ágybetetek, Kádár Dániel szitás Debreczen, különféle sziták és szőrneműek, Kuczik Gábor hentes Debreczen, szalonna, hus és kolbász neműek, disznósírfélék, Horváth András szobafestő Debreczen különböző festő mintak.

(Folyt. köv.)

* Isteni tiszteletek. Holnap d. e. az ev. ref. nagy templomban Bakóczy Endre IV. th., a kis templomban Valády Mátyás IV. th. az új templomban Keresztessy Károly IV. th., az ispotályi templomban Losonczi Károly IV. th., az ag. evang. templomban pedig Materny Lajos lelkes: tart isteni tiszteletet.

* Kettős esküvő. Dr. Gőnczy András cs. és kir. ny. főörzsorvos, a Ferencz József rend lovagja és számos katonai érdemrend tulajdonosának fia: Gőnczy Emil cs. és kir. huszár hadnagy ma esküszik örök hűséget a brassói ev. ref. templomban Truhl János brassói földbirtokos kedves és bájos leányának: Adelnak. Gőnczy Gyula cs. és kir. huszárőrhadnagy dr. Gőnczy András fia, ugyancsak ma tarja esküvőjét a brassói ev. ref. templomban Kasztorj Pál nagyikindai nagybirtokos leányával: Emmával.

* Városi közgyűlés. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 31-én rendes közgyűlést tart.

* Színház. Csütörtökön, mint ujdonság a »321-ik czikk«, Paul Fennier szellemes vigjátéka adatott. Egy fiatal háza-pár viselkedése képezi a darab magvát, mely körül az érdekesebbnél érdekesebb apró epizódok csoportosulnak. A vége: általános kibékülés és

— És csakugyan ki volt törve egy tabla. csakhogy belülről kiféle.

— De hisz ezek az üveg darabok kiféle vannak ütve.

— Én hánytam azt ki, hogy beléjük ne lépjek.

— S attól lett véres a kezod?

— Persze!

— Hisz akkor a tenyered lenne véres, te! Nem az öklöd.

— Láttam is én azt a setétben, mi-mel markolom.

Csak kivágja ez magát mindenből.

— De az Isten áldjon meg, én is láttam, a Ferencz is, hogy uri ember ugrott ki az ablakodon.

— Nagyszerű, mitha nem olvastad von Jókay »Lélekidomár«-jában, hogy a gróf ketyát is uri rablók fosztogatták ki. Oyanok, a kik a gróf hával pertu voltak.

— Az csak regény!

— De Spanga Pál nem regény. Már pedig hol láttal te a mi városunkban elegánsabb gavallért, mint a milyennek a Spanga volt lefeve?

— Hát tudod, ha van is uri rabló, annak esze is van s nem ilyen templom egeret fog keresni, a kik, mint mi is, az én kártya nyereségemből élőködünk.

— Tán nem tudja azt a világ, hogy te hetek óta óriási összegeket nyersz. Nekem ugyan csak pár százat vallottál be. De lehet, tiz annyit is rejtgetysz a Wertheim-szekrényedben.

— Már pedig hallod, hiába is öltöz hatolsz, az fiatal ember szakasztott olyanak tetszett nekem sötétben is, mint a rácz irnok. Az a léhűtő, járdá taposó, a ki úgy szokot bennünket 5—10 frtg megpumpolni, ha kiszagolta, hogy valamelyikünk nyert.

— No, lásd, fiam! Magad is bevalód, hogy vannak olyan uri barátid, a kiknek soha sincs pénzük. Bizonyosan az gondolta rá magát, hogy bűnös uton szerzi meg a te keserves keresményedet.

(Folyt. köv.)

yers anyagok, mellékter-
enyek, Püros József timár
bőrök, Tivadar-testvérek
őzet ruha, Kapes Sándor
gyérválaja különféle guak,
debreczeni kávépörkölő-gép,
Nagybánya különböző
Petriczky József takács
szövött munkák, Mihályi
Szarvaszó, házi ipari
Pál szűcsmeister Debre-
Blaskovics Mihály Debre-
két darab asztaltálcák
oly kádár Nagy-Bánya 1
bordó, D a n A n n a
maros) gyapjú szőnyegek,
tos mester Nagy Károly,
függő lámpa, Cziczó Lajos
blonfele labbeli készítmé-
kovacs Debreczen, kü-
közök, Berger, Rissler és
ezeni téglagyár társaság,
stmányok, Szóler István
H-Nánás, gyáriag, vala-
állított női, férfi és gyer-
Stern József és testvére
reczen, kafe, mesző és
kefék, nyrs-anyagok, Jan-
Nagy-Bánya két öltöny,
különféle nemes örközök
agán, máramarosi gyémánt
y asztalos Nagy-Károly 1
Priradni Ödön vasgyáros
ras öntvények, vaskályhák,
a, ásó és lapát neműek,
nygyáros Debreczen, ág-
őrel szítás Debreczen, kü-
őrműek, Kuczik Gábor
szalonna, hus és kolbász
félék, Horváth András sző-
különböző festő minták.
Folyt. köv.)

Értesítések. Holnap d. e. a
omban Bakóczy Endre
omban Valády Mátyas
omban Keresztessy
spotályi templomban L o -
E r n y , az ág. evang. temp-
e r n y Lajos lelkes: tart

Külvö. Dr. Gancsy András
rsorvos, a Ferencz Jozsef
mos katonai érdemrend tu-
enyes Emil es. és kir. hu-
esküszik örök hűséget a
plomban Truhl János brassói
és bájos leányának: Adela-
cs. és kir. huszár főhadnagy
fia, ugyancsak má tarja es-
v. ref. templomba Kásztory
nagybirtokos leányait:

Ügyvités. Debreczen sz.
atósági bizottsága f. hó 31-én
tart.

Csütörtökön, mint ajdon-
ek, Paul Fennier szellemes
Egy fiatal háza-pár vizsá-
arab magyát, mely körül az
ekesebb apró epizódok cso-
ge: általános kibekülés és

yan ki volt törve egy tabla.
kifele.
zek az üveg darabok kifelé
am azt ki, hogy beléjük ne
t véres a kezéd?

or a tenyered lenne veres,
én azt a setétben, minmel
ez magát mindenből.
en áldjon meg, én is láttam,
uri ember ugrott ki az ab-

mintha nem olvastad von
árk-jában, hogy a gróf kas-
fosztogattak ki. Oyanok,
pértu voltak.
egényl
a Pál nem regény. Már pe-
mi városunkban elegánsabb
ilyennek a Spanga volt le-

ha van is uri rabló, annak
ilyen templom ereget fog
t mi is, az én kártya nye-
lünk.
tudja azt a világ, hogy te
összegeket nyersz. Nekem
azat vallottál be. De lehet,
teyetsz a Wertheim-szekeré-

hallod, hiába is öltöz ha-
mber szakasztott olyanok
ében is, mint a rácz irnok.
a taposó, a ki úgy szokot
rtig megpumpolni, ha visza-
lyikünk nyert.

fiam! Magad is bevalld.
uri barátaid, a kiknek soha
onyosan az gondolta rá ma-
nyos szerzi meg a te keszves

Folyt. köv.)

boldogság. A darab francia szellemességgel és
routinnal van írva s megérdemli, hogy ne ve-
gyék le egyhamar a műsorról. Az előadás csak
emelte a darab sikerét; különösen Cs e r n y
Berta (Hermine), K r é m e r (La Vercellier)
és P é c h y Kálmán (Saint Medard) mutatnak
be igen jó alakításokat, de a többi szereplők
is a lehető legjobbba nyújtottak. Tegnáp este
— a gyermekvilág öröme — Arjyl királyfi
és Tündér Ilona, e gyönyörű néprege ada-
tott, melynek látványosságai mindvégig lekötve
tartották az apró hallgatóság figyelmét. Ma
a „Szókimondó asszonyág”-ot adják.

Az iparos közönséghez! A mil-
leniumi kiállításra való részvételre szóló be-
jelentési határidő vége felé közeledvén, e he-
lyen is felkértem azon iparosok, kik a kiál-
tásban munkálataikkal részt akarnak venni,
hogy ezen szándékukat minél előbb szives-
kedjenek tudatni a debreczeni ipar és keres-
kedelmi kamarával.

A jégpálya nyitva van. A vá-
rosi kisvasút fogja ezután jelezni, hogy a jég-
pálya mikor van nyitva, esetleg mikor zárva.
A Margit-fürdő igazgatósága ugyanis azon eset-
ben, ha a jégpálya nyitva van, azt a kisvasatra
helyezett kis zászlócskával fogja tudatni a
nagy közönségnek.

Öngyilkosság. Némethy Károly el-
járó tegnáp reggel hatvan-utcai lakásán, a
padlás gerendára felakasztotta magát. Több le-
velet hagyott hátra melyekből kitűnik, hogy
tettét azért követte el, mert a rábizott pénzek-
kel nem tudott elszámolni.

Álarcos-bál lesz feb. 10-én a Mar-
git-fürdőben. Bemutatják a bálon Edison talá-
lmányát, a fonográfot; a legújabb bankó-prést
s nagy havazást is produkálnak a teremben.
Mindazon vendégek, kik jelmezben jöjenek
meg, gyors-fénykép-z által levételnek. Jutal-
mak is lesznek kiútvá a legszebb, a legcsu-
nyabb narsz és a legszebb „Sountagsjäger”
szérsze. Az estelyre kölcsön-kosztümökről gon-
doskodik a Margit-fürdő vendégőse, kinél e
czélből előjegyzések tehetők.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon
rokonok, ösmerősök és a n. e. közönség, kik
felejtethetlen jó apámnak, apósnak; nagy
atyánknak végtisztességételen jeleltökkel faj-
dalmunkat enyhítették, fogadják ez uton rész-
vétőiként hálás köszönetünket. A Balogh
család.

Az iparokör által január 20-án
(Vasárnap) a Bika szálloda diaztermében tar-
tandó táncvizigalomra a m e g h i v ó k postán
már szétküldtetek, s ha valaki ily meghívót
nem kapott volna és arra igényt tart, ne ter-
heltessek azért körülök Serli Ede ur
üreltábe (egyháztér Stenczingerház) fordulni,
hol az készséggel kifog szolgálatni. A r e n -
d e z ő s ő g .

A „Debreczeni vadász-társulat”
f. é. január hó 20-án vasárnap a „Halapont-
társas hajtó vadászatot tart. Gyülekező hely
a Pipó hegynél, Némethy Sándor kaszálójában,
reggel 8 órakor.

Nyilvános köszönet. Fogadják
mindazon rokonok és jó ismerősök, kik fiunk
temetése alkalmából irántunk tanusított jó in-
dulattal és megjelenésükkel enyhítették bán-
atunkat, e helyen is hálás köszönetünket.
Debreczen 1895. jan. 12. Kurucz Béla
és neje.

Henneberg-selyem csakis akkor va-
lódí, ha közvetlen gyárból rendelik, fekete
fehér és szineseket 35 krtól 14 frt 65 krig
méterenként — sima, csikos, koczkázott, min-
tázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 külön-
böző minőség és 2000 mintázatban) sat. posta-
bér és vámmentesen a házhoz szállítva és
mintákat postafordultával küld Henneberg G.
(cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.
Svájcba czimzett levelekre 10 kros, és leve-
lező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Mag-
gyar nyelven írt megrendelések pontosan el-
intéztetnek. (9)—1.

Adóírózés — természetben
A helyes földművelési politika inté-
kedésinek egy frappsan jelét adta a legutóbbi
hetekben a bajor kormány. A bajor mezőgaz-
dák hasonló válsággal küzdenek, mint a mi-
enk, — s a kis gazdát Bajorországban éppen
ugy nyuzzik meg az értékesítésnél a vidéki
bankárok és közvetítők, mint Magyaror-
szágon.

Nemrégiben történt Ingolsadban, hogy
egy nagy csapat kiszagda, a kiknek szorult-
ságot a piaci hiénák meg a gazdák előt is
törtetien mérvben akarták kibaszalni, tün-
tetőleg a királyi adóhivatal el- vonultak meg-
rakott gabonás szekerekkel és azt kérték,
hogy vegyék át természetük ad. fejében

A müncheni belügyminiszteriumnak van
érzke az ilyen megnyilatkozások iránt és ér-
tésére jutván az eset, a következőleg oldotta
meg az ingolstadi gazdáknak az általános óhajt
kifejező követelését:

A katonai hatóságokkal egy-értőleg in-
téztetett, hogy a ki-gazdák előre meghatá-
rozott áron, közvetlenül szállítsák be a kato-
nai raktárakba terményeiket. E czélből köz-
ségenként szövetkezőszerű szervezetek jönnek
létre, a melyek utjan minden gazda jogosult,
legalább adó összege erejeig terményt a kato-
nain raktárba szállítani.

A raktár a szervezet vezetőjének fizeti
ki a pénzt, a melyel a szállítók adói tör-
lesztetnek. Az állami adó pedig egyszerűen a
katonai raktár elismervényével fiztetik.

Ez is egy »kis intézkedés», a mi sokat
segíthet a kiszagda sorsán, megmentve ótat áru-
uzsora és a kényszereladástól, a mibe beleker-
geti őt az adóvégrehajtó dobja.

Caakhogy az ilyen »kis intézkedés»-hez
két nagy dolog szükséges.
Az egyik a földműves nép érdekei iránt
érzékkel viseltető földművelési kormány.
A második olyan katonai hatóság, a mely
nem a nagy liferánsok gazdagítását, hanem a
termelő közönség támogatását köti össze a
hadsereg száz milliónyi szükségletének fedező-
sével.

Ez pedig egyik sincs Magyarországon.
Időjárás. Az alacsony légnyomás
Közép- és Dél-Európában terjedelemben növe-
kedett és mélységéből vesztett, míg a magas
nyomás Oroszországban megmaradt és ott
megerősödött. Nagy-Británia felé új depresszió
közeledik a mi a barométer súlyedésében és a
nyugoti partvidéken fellépő viharokban
nyilvánul.

Sűrű esőzés volt déli Itáliában. kisebb
csapadékok Ausztriában, Németországban és
Franciaország kivételével szórányosan Európa
többi részén is. A Keleti-tenger környéke
felmelegedett, egyébként a hőmérséklet elosa-
lása nagyjában változatlan.

Hazánkban az idő hidegebb lett. Erdély-
ben és az északkeleti megyékben a csapadé-
k tegnáp jelentékeny volt (M.-Vásárhelyt 22,
Kolozsvárt 18, Szatmárt 14 mm.), az Alföld-
ön és a Dunántul az idő szárazabbra for-
dult. — Helyenkint esik a hó.
Mérésékel fagyok várhatók, helyenkint
havazással.

TÖRVÉNYSZÉK.

Örley György párbaja.
Örley György sajnálatos, kimenetelű pár-
bajgyűében mult évi szeptember havának 12-én
tartotta a végtagyálást a nagyváradi kir. tör-
vényszék és az ítéletet másnap reggel hir-
deték ki, mely kilencz havi államfogházra
szólott.

A kir. tabla büntető tanácsa szerdán dél-
előtt vette az ügyet tárgyalás alá.
A tanácskozás három teljes órát vet-
t igénybe, mialatt ugy az enyhítő, miat a sul-
lyosbító körülmények erős megvitátás tárgyát
képeztek. Végre is a tanács azon végzésben
állapodott meg, hogy a nagyváradi törvényszék
ítéletében felhozott enyhítő körülményeket —
ugymint a vádlott büntetlen előéletét, kato-
naiszati rangját, melynél fogva a katonai be-
csületbírószágtól átiratot kapott, hogy dr. Kal-
mán Józsefnek elégtételt adni tartozik; va-
lamint ingerült állapotát — figyelembe vette
ugyan mégis az elsőfoku ítéletet tulságos eny-
hének találta és azt egy évi és hat havi ál-
lamfogházra emelte föl.

A segédekre, br. Vildburg Aladár, Do-
bozy Kálmánra, dr. Radó Ignácra és dr. Mos-
kovitz Józsefre nézve a tabla az első bíróság
felmentő ítéletét helybenhagyta.
Az ügyet a kir. tábláról már a napokban
expediálják a kir. törvényszékhez meghirdetés
végét.

Bali Mihály első remeke. Tegnáp
tette le Bali Mihály a nemrégiden kinevezett
állami hóher az első vizsgáját, a melynél tel-
jes szakértelemmel működött. Belovárról jelen-
tik ugyanis, hogy Bali Mihály hajította végre a
törvényszék halálos ítéletét egy Novinics Józ-
sef nevű parazitalegényen, a ki feleségét gyil-
koilta meg.

Közgazdaság.

Röviddel ezelőtt adatott át a budapesti
Walser Ferencz-féle részvénytárság által épi-
tett nagyváradi vízmű a közhasználatnak.
E münél a víz a Körösvölgyben elhe-
lyezett combinált kuttelapútján nyeretik, mely
naponta 4000 köbméter talajviz szolgálta tá-
sára van berendezve; ezen talajviz az ismét-
telten megjejtett vegyi és bakteriológiai kísér-
letek szerint kitünő ivóvíznek bizonyult. A
szükségelt vízmennyiséget 2 szivattyu van hi-
vatva szállítani, melyek mindegyike naponta
3300 köbméter vizet képes a város felett 60
m. magasságban fekvő víztartányba emelni,
ezen teljesen betonból készült víztartány ki-
használható ürtartalma 2100 köbméter; a városi
csőhálózat hossza csaknem 50 kilométer; a
csövek átméretei 80—300 mm. között válta-
koznak. A csőhálózat 316 utcai hydránssal,
189 tolantyuocszappal és 23 nyilvános kuttal
van összekapcsolva s a csőhálózat már eddig
is 900 házba lett bevezetve.

Az Oelwein bécsi tanár által készített s
500.000 frrtal contemplált terv szolgált a ki-
vitelnek alapjául, ez alapon lettek a munká-
latok nyilvános pályázat utján fentemlített Wal-
ser Ferencz-féle részvénytársaságnak kiadva,
mely vállalat az építkezést a rendelkezésre
álló tervek szerint végezte, kivéven a víztar-
tányt és a gépházat, melyek a vállalkozó
részvénytársaság saját tervei szerint ké-
szültek.

A munkálatok, melyek csak ez év má-
jus 5-én kezdődtek meg, már november 13-án
szerződészerűleg be is fejeztettek. Deczem-
ber elején pedig a mű átvétele és üzembe
helyezése a város által Farkas kir. mérnök
ur közbejöttével történt szakszerű felülvizgá-
lás után, meg is történt.

ban áll és megemlítendő azon a kivétel gon-
dosságára valló körülmény, hogy sem csőre-
pedések, sem egyéb hiányok nem mutatkoz-
nak, hanem a vízmű a nagyváradi közön-
ség legnagyobb meglegedésére akadálytalan
funkcionál.

Örömmel és büszkeséggel konstataljuk,
hogy ezen nagyszabású mű, mely rövid 6 hó
alatt teljesen elkészült, üzembe helyezettett
és melynek szakszerű gondos és lelkiismeretes
kivitele ugy egészben, mint részeiben, szak-
értőleg megállapítottat, teljesen hazai ke-
szítmény, mely ujjolag tanuljélet szolgáltaja
rohamosan fejlődő iparunk, valamint a jó
hírnevű Walser Ferencz-féle részvénytársaság
versenyképességének.

Vetőmagvak. (Haldek Ignác mag-
nyakkereskedő jelentése a »Debreczen» számára.)
Lóhere. Franciaország Boroszlóban
nagyobb vételeket eszközölt, mialtal nemcsak
a hangulat megszilárdult, hanem a németor-
szági vevők részéről is történtek nálunk vás-
árlások, melyekből — noha az elért árak
alacsonyok — mégis következtethető, hogy az
üzet árak alacsonyok — mégis következtethet-
hető, hogy az üzet szilárdabb mederbe jött.
Jegyzetük: nagyszemű vólászott árú 65
70 frton, közpese minőségű 50—63 frton és
silányabb minőség 55—58 frton.

Lucerna. A vételkedv mindinkább jó
minőségekre irányul és egy 80 métermázsás
tétel 44 frton ellett. A nagy mennyiség-
ben előforduló silány minőség vevőre nem
talált.

Répa mag. A jó csiraképes magvak
árai szilárdultak és áremelkedés van kilátás-
ban. Az idén igen sok megbízhatatlan, neve-
tesen Oroszországból importált répamag forgal-
maztatik, a miért igen tanácsos a legmesszebb
menő szavatolást kérni.

Baltacim iránt nagyobb érdeklő-
dés mutatkozott, de nem volt lényeges forga-
lom, mivel az árak magasán tartják. Ára
11—12 frt.

Bükköny és muhar. A napokban
nem forgalmaztatott.

Szerkesztői üzenet.
„Elmerengve” és „Részah” cz. versek kez-
detlegeségük miatt nem közölhetők.
Feltétl. Neve olvastuk még.
Z. S. urnak, Szalonta. Reggeli 9 óratól este
6—7 óráig mindig nyitva szerkesztőség. A nap
ezen óráiban bármikor szolgálatára állunk.

Főszerkesztő: **Sainay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**

Minden köhögés megszűnik
a hirneves

Kaiser-féle

mell-bonbons-jainak
használatá után, u. m. köhögés, rekedt-
ség, hurut és elnyálkásodás.

Biztos hatásuk
a kitünőnek elismert

Kaiser-féle

fodormenta czukorkák
étvágy hiány és mindennemű gyomor-
bajokban.

Egy csomag ára 20 kr.
Egyedüli főraktár Debreczenben
Dr. Róthschnek V. Emil
18. gyógyszertára.

Marha legelő bérbeadás.

Vámos-Pécs határában, a
Villogó pusztán, 150 drb.
nagy jószágra kitünő nyári
legelő kiadandó. Ertekezhetni
helyszínén a tulajdonossal. Le-
vélbeli kérdések czimzendők
fenti czimen, Breuer Márton.
(10.)

A debreczeni izraelita hitközség választási
bizottságától.
ad 368/1894 sz.

Értesítés.

A választási bizottság ezennel értesíti az
izr. hitközség tagjait, hogy az 1895. évre ér-
vényes választói névjegyzéket elkészítette és
azt az alapszabályok 13 §-a értelmében 8
napi időtartamra, az az 1895 évi január hó 17-ik
napjáig a hitközség jegyzői irodájában (Szt.
Anna u. 2543 sz.) közszemlére kitette, mely
idő alatt a névjegyzék a hivatalos órában (d.
e. 9—11 és d. u. 3—5-ig) megtekinthető és a
netaláni kihagyások, vagy jogtalan felvételek
elleni felszólamlások benyújtandók.
Debreczen, 1895. január hó 10-én.

A választási bizottság.

(19.)
Tinct. nervi tonica
Dr. Lieber tanár idegerősítő elixirje.
Valódi csak a védjeggyel: **Kereszt és horgony**
Készítők orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint
M. Fanta gyógyszerárban, Prága. Ezen folyadék sok év óta
mint idegerősítő szer el van ismerve, kiválóan hat a szervezet
állapot, fáradalom, szédülés, hátszédülés, szédülés, felfrós-
orszemérisztés, ellen. Adódiás kívánatra ingyen és bérment-
ve. Egy üveg ára 1 frt 50, 3 frt és 8 frt. Gyomor-betegeknek a
Szt. Jakab gyógyszerárban mint kitünő orvostok által
ajánlott gyógyszer bebizonyult. Egy üveg ára 60 kr. és 120
kr. Kapható minden gyógyszerárban.

Eladó ház.

Az 1378. sz. ház kismester-
utczán eladó, vagy egész ud-
var kerttel és lakással május
1-től kiadó. — Ertekezhetni
ugyanott Ifj. Gyarmathy
Istvánnal.

Leszállított árak!

Lejtározás alkalmából december hó 1-től
kezdve az összes raktárunkon lévő
női ruhaszöveteket,
szines selymeket
mosó velezeket,
atlas-satin és batistokat,
téli gyapjú nagykendőket,
leány és fiu gyermek ruhákat,
NŐI BLUZOKAT,
valamint
szőnyegeket, függönyöket
tetemesen
leszállított árakon
árusítjuk el.

SZABÓ LAJOS FIAI
DEBRECZEN, RÓZSA-TÉR.
(503.)

Legujabb divatu **Kézimunkák,**
előrajzolt, megkésztett és
készen hímzett
nemkülönb
hímzőanyagok
és hímzőszövetek
rendkívüli választékban s a-
bott gyári árakban kaphatók.

Képes árjegyzékem 1120 eredeti kézimunkarajzot tar-
talmaz és kívánatra ingyen és bérmentve besküldetik.
(5.)

3° OS

MAGYAR JELZÁLOG-SORSJEGYEKET

Evente 4 huzás

Első huzás folyó évi január 25-én

FÖNYEREMÉNY 200.000 KORONA

eladunk havi részletfizetésre, és pedig:

1 darabot 27 havi 5 forintos részletre,
5 " 33 " 20 " "

Már egy részlet befizetése után a vevőnek megküldjük a sorozat és számmal ellátott részletet.

Közvetítők jövedelmező foglalkozást találnak.

A magyar általános Takarékpénztár r.-t.

(13.) sorszjegyzőtálya Budapesten.

Más vállalat miatt.

Gyermek-játék diszmuáru stb. kereskedéssel felhagyni szándékozom minél előbbi üzletlebonnyolítás szempontjából

AZ ÖSSZES ÁRUKAT

rendkívül leszállítottam.

A helybeli és vidéki igen tisztelt vevő közönségnek eddig irántam tanúsított szives bizalmát megköszönve, annak idején bátor leszek új vállalatomról értesíteni.

Tisztelettel

BAUM MIKSA.

Más vállalat miatt

Más vállalat miatt.

COGNAC

CUZBA-DUROZIER & Co

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenhol kapható.

Vezetőigazgató: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

Békés Lajos uri divat üzlete

DEBRECZEN, főpiacz Dr. Ujfalussy-ház.

Uj uri divat üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Weisz Sándor ur üzletéből kiléptem és helyben Piacz-utcán Dr. Ujfalussy József ur házában a Hungáriával szemben **uri divat üzletet** nyitottam.

Raktáram dusan fel van szerelve mindennemű férfidivat cirkkel (ugymint)

Kalap, czilinderek, fehéreneműek, gallérok, kézelők,

zsebkendők, nyakkendők, férfi és női keztük, férfi és női esernyők, séta pálczák, bördők, tárczák, gombok, angol és francia illatszerek, szappanok, pasták.

E szakmában ismereteim valamint megfelelő anyagi eszközök s elsőrendű gyárosokkal összeköttetésem és azon körülmény, hogy WEISZ SÁNDOR ur férfi divat üzletében 7 évig működtem, bizton engedi reménylenem, hogy mélyen tisztelt vevőim nagyrabecsült bizalmát izléssel párosult szolid kiszolgálással szerencsés leszek kiérdemelni.

A midőn még kérem, hogy engem vállalatomban szives támogatásával és becses bevásárlásaival megszerencsésítetni méltóztassék, egyidejűleg biztosítom, hogy a legfinomabb cikkeket a

legjutányosabb és legszolidabb ár mellett

fogok szolgálni. Magamat kegyes pártfogásába ajánlva vagyok.

kiváló tisztelettel

BÉKÉS LAJOS,

Dr. Ujfalussy-ház, a Hungáriával szemben.

CZILINDEREK VASALTATNAK

Uj uri divat üzlet.

Békés Lajos uri divat üzlete

Főpiacz a Hungáriával szemben, Dr. Ujfalussy-ház.

Uj élczlap (546.)

E napokban jelent meg első száma egy szép, kiállításban előkelő és elegáns, tartalmilag prózai és költői közlésekben gazdag, elsőrangú művészek által készített képekkel ellátott élczlapnak, melynek címe

„Élczlapok“

Ez igazán hazafias humorisztikus lap 52 nyolcz oldal terjedelmű számban jelenik meg évenként a temesvári „Unió“ könyvnyomda és kiadóintézetnél és előfizetési ára csak négy forint egy évre. Előfizetések elfogadtnak minden könyvkereskedésben és az „Élczlapok“ kiadóhivatalában, a hol ingyen próbászámokat is lehet kapni.

Tinct. capsici compo.

Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű házi szer most már 25 év óta legjobb fájdalom-csillapító bedörzsölésnek fényesen bebizonyult közönségénél, osztrák, tag-szaggatásnál stb. né. A föld összes országában nagy elterjedést és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compo. (Horgony-Pain-Expeller)

kimagasló állását a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéktelen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával vedjünk, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt 20 krnyi árkban üvegenként; Budapesten **Török József** gyógyszerésznél. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringában.

(498 b.)

Leszállított áruk.

Leltározás alkalmából az alant jegyzett árukat e hó 10-dikétől tetemesen leszállított áron árulom ki.

Ugymint:

- 50 darab Asztali készletek Fayansból és porcellánból.
- 200 darab Thea, kávé, fekete kávé készletek Fayansból és porcellánból.
- 100 darab Mosdó készlet Porcellán. Fayans és Zománczból.
- 300 darab Alló és függő lámpák villany égőkkel.
- Zománczozott főző edények fazekak.
- zsíros bodonok, veidlingok.
- Czin lemez, víz hordók, dezsák, kupák, öblögetők.
- Evő eszközök, fa, csont, niel nyéllal.
- Disz asztalok, oszlopok.
- Ecet olaj tartók.
- Pálinka készletek.

ÜVEG KÉSZLETEK MINDEN KIVITFLBEN.

MENYASSZONYI KELENGYÉK

bevásárlásánál %0-t engedményezek. — Vidékre csomagolást nem számítok, uton történhető károkát megtéríték.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

Debreczen, főpiacz.

Leszállított áruk.

Leszállított áruk.